

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSO, Deri Ürünleri ve Ayakkabı Sanayi Sürdürülebilirlik raporunu açıkladı:

“Deri Ürünleri ve Ayakkabı Sanayi dögüsel üretim metoduna odaklanmalı”

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) Sürdürülebilirlik vizyonu kapsamında dokuzuncusunu açıkladığı Deri Ürünleri ve Ayakkabı Sanayi Sürdürülebilirlik raporuna göre, sektör ihracatçılarının AB pazarında avantajlı konuma gelmesi için değer zincirinde şeffaflığa yönelik çalışmalarını yoğunlaştırması, enerji ihtiyacını yenilenebilir kaynaklardan karşılaması, biyolojik olarak çözümler, geri dönüştürülmüş ham maddelerin ve bitki bazlı ambalajların kullanım payını artırması ve geri dönüşüme olanak sağlayacak tedarik zincirleri oluşturması gerekiyor.

Tekstil ve hazır giyim sektörünün genelinde olduğu gibi ayakkabı ve deri üretiminde de karbon salımını ve su kullanımını azaltmak için üretim prosesinden çıkan atığın diğer üretim süreçlerine ham madde oluşturması gerekiyor. Ayrıca sektörde doğrusal üretim modeli yerine dögüsel üretim metodunun yaygınlaşması ile yaratılan fark da artacak.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) küresel iklim değışikliği ve Avrupa Yeşil Mutabakatı gibi sürdürülebilirlik çerçevesinde uluslararası ticarete ortaya çıkması beklenen yeni sistemleri göz önünde bulundurarak belirlediği sürdürülebilirlik vizyonu kapsamında 10 sektör için hazırladığı yol haritalarını açıklamaya devam ediyor. İSO, bünyesindeki 55 meslek komitesinin gruplandığı 10 ayrı sektör için küresel pazarda yüksek katma değer üretmek ve sürdürülebilirlik yetkinliklerini artırmak amacıyla hazırladığı rehberlerden dokuzuncusunu, Deri Ürünleri ve Ayakkabı Sanayi sektörü için açıkladı. İSO “Deri Ürünleri ve Ayakkabı Sanayi” sektörü raporu, sanayi grubunun Meslek Komiteleri olan “Deri, Yünlü Deri ve Saraciye Sanayi”, “Deri, Kürk Giyim ve Aksesuarları Sanayi” ve “Ayakkabı ve Yan Sanayi” için gelecek dönem sürdürülebilirlik çalışmalarına özel yol gösterici öncelikleri ve takip göstergelerini sunmak amacıyla hazırlandı.

AB için sektördeki gelişmeler çok önemli

İSO Deri Ürünleri ve Ayakkabı Sanayi Raporu'nda, Avrupa Birliği'ni 2050 yılına kadar iklim nötr kıtaya dönüştürme stratejisi olan Avrupa Yeşil Mutabakatı ve bu kapsamda açıklanan

Döngüsel Ekonomi Eylem Planı doğrultusunda, tekstil sektörünün tüm sektörler arasında sera gazı salımı sıralamasında üst sıralarda yer almasının, AB'nin bu sektördeki gelişmeleri tüm değer zincirinde anahtar ürünlerden biri olarak görmesinde etkili olduğu, böylelikle AB'nin endüstride hızlı modayı ele alarak özellikle üreticileri yeni iş modellerine yönlendireceği vurgulandı. Raporunda, küresel tekstil ürünleri üretiminin 2000-2015 yılları arasında neredeyse iki katına çıkması göz önünde bulundurulduğunda giyim ve ayakkabı tüketiminin de 2030 yılına kadar yüzde 63 oranında artmasının beklendiği, Avrupa Komisyonu'nun bu kapsamda, yeniden kullanılabilir ve geri dönüştürülebilir tekstil ürünleri için önerdiği 2030 Sürdürülebilir ve Döngüsel Tekstil Stratejisi ile daha dayanıklı, onarılabilir ürünlerle üretimden kaynaklanan olumsuz çevresel etkiyi azaltmayı hedeflediği yer aldı. Aynı zamanda sosyal hakların korunmasının ön plana çıktığı, her ürün için Dijital Ürün Pasaportunun oluşturulmasının ve yeşil badana üzerine çalışmalar yürütülmesinin de hayata geçirileceği belirtildi. AYM "Tarladan Sofraya" stratejisi kapsamında ise AB'nin sera gazı emisyonlarının yüzde 10,3'ünün tarımdan kaynaklandığı, bunların yaklaşık yüzde 70'inin ise hayvancılık sektöründen geldiği, bu doğrultuda çiftçilerin, yenilenebilir enerji üretimini geliştirerek tarımsal atıklardan ve gübre gibi kalıntılardan biyogaz üretimi için anaerobik çürütücülere yatırım yapmaları gibi dönüşümler beklendiğinin ve ayrıca hayvancılıktan kaynaklanan metan emisyonlarını azaltma fırsatlarının yakalanması gerektiğinin de altı çizildi.

Türkiye avantajlı duruma gelebilir

Raporunda, Türkiye'nin AB'ye yoğun şekilde ihracat yaptığı tekstil ve hazır giyim sektörünün bir parçası olan deri ürünleri ve ayakkabı sanayinin AYM ile çeşitli riskler ile karşı karşıya kalacağına dikkat çekildi. Buna göre, AB'ye ihracat yapan Türkiye tekstil ürünleri ve hazır giyim sektörlerinin değer zincirinde şeffaflığa yönelik çalışmalarını yoğunlaştırması, enerji ihtiyacını yenilenebilir kaynaklardan karşılaması ve biyolojik olarak çözünür geri dönüştürülmüş ham maddelerin kullanım payını artırması, biyolojik olarak çözünür ve bitki bazlı ambalajlama kullanması ve geri dönüşüme olanak sağlayacak tedarik zincirleri oluşturması gerekiyor. Raporunda, bu uygulamaların tekstil sektörüne uyarlanması, plan ile doğru orantılı ilerleyerek sürekli gelişimi sağlayacak etkiler yaratacağı ve Türk ihracatçıları ticarete avantajlı konuma getireceği belirtildi.

Sektörde olumsuz çevresel etkileri azaltmak için çalışmalar yürütülüyor

Raporun Sürdürülebilirlik Öncelikleri-Çevre başlıklı bölümünde, ayakkabı ve deri ürünlerini de kapsayan tekstil ürünleri tüketimi ve birincil ham madde kullanımı açısından AB'de dördüncü en yüksek etkiye sahip kategoriyken, su (gıda, barınma ve ulaşımdan sonra) ve sera gazı emisyonları kapsamında değerlendirildiğinde de beşinci sırada yer aldığı vurgulandı.

Raporunda, derinin tabaklamaya hazır hale getirildiği aşamanın su kullanımının en yoğun süreç olduğu, deri üretiminde toplam su tüketim miktarının; ağırlık, boyut ve ürün tipi gibi çeşitli faktörlere bağlı olarak değişkenlik gösterdiği, örneğin moda sektöründe kullanılan postların 27 kg, otomotivde ise 36 kg deri kullanıldığı, bunun da sırasıyla 12 l/kg ila 37 l/kg aralığında deri kilosu başına su kullanımına tekabül ettiği hatırlatıldı.

Bununla birlikte ayakkabı ve deri üretiminde olumsuz çevresel etkileri azaltmak için çalışmalar yürütüldüğü, bu kapsamda üretim prosesinden çıkan atığın diğer üretime ham madde oluşturmasının CO₂ salımını ve su kullanımını azaltacağı gibi, ham madde üretiminde yaratılacak diğer olumsuz çevresel etkileri de ortadan kaldıracacağı, ayrıca sektörde doğrusal üretim modeli yerine döngüsel üretim metodunun yaygınlaşması ile yaratılan farkın artacağını altı çizildi.

Tüketiciler sürdürülebilir ürünleri daha dayanıklı ve kaliteli olduğu için tercih ediyor

Raporda Sürdürülebilirlik Öncelikleri-Sosyal başlıklı bölümde ise ayakkabı ve deri ürünlerini de kapsayan tekstil ve hazır giyim sektörünün farklı değer zincirlerini ve ürün türlerinin çok çeşitli endüstriyel bir ekosistem oluşturduğunun altı çizildi. Ayrıca raporda AB Tekstil Stratejisi Yol Haritası'na göre sektörün AB'de çoğu KOBİ olan 160 binden fazla şirketi içeren ve 1,5 milyondan fazla kişiyi istihdam eden büyük bir hacme sahip olduğu bilgisi de yer aldı. Mevcut ekosistemin yaratılmasında tüketimi teşvik eden ve ürün ömrünü kısaltan "hızlı moda" kavramının etkisinin yüksek olduğu belirtilirken, tüm paydaşların kaliteli ve sürdürülebilir üretim yapabilmesi adına sosyo- ekonomik kapsamda yürütülecek çalışmalarla sanayide fark yaratmasının amaçlandığı not düşüldü.

Raporun Sürdürülebilirlik Öncelikleri- Ekonomik başlıklı bölümünde de sürdürülebilir tasarımın kaliteli ve pazarlanabilir ancak daha az çevresel etkiye sahip ürünler ortaya çıkardığı, tüketicilerin de bu ürünleri sadece daha "yeşil" oldukları için değil, aynı zamanda daha dayanıklı, daha kaliteli ve kullanımı daha ucuz olduğu için tercih ettiği hatırlatıldı.

Deri Ürünleri ve Ayakkabı Sanayi özelinde Avrupa Yeşil Mutakabati'nda Öne Çıkan Konular

- Döngüsel ekonomi ve eko tasarım uygulamalarının geliştirilmesi, tekstil atıklarının yüksek seviyelerde toplanması, onarılması ve yeniden değerlendirilmesi,
- Sürdürülebilir ham madde kullanımı,
- Mikro plastiklere ilişkin etiketleme, standardizasyon, sertifikasyon ve düzenleyici önlemlerin geliştirilmesi,
- Üretilen atık miktarının azaltılması, geri dönüşümünün sağlanması, bu kapsamda üreticilerin yeni teknolojilerin gelişimine teşvik edilmesi,
- Yeniden kullanılabilir ve onarılabilir ürün pazarının geliştirilmesi,
- 'Yeşil Badana*(Green Washing)' kavramının sektördeki kullanımının azaltılması, bu doğrultuda müşteri tercihlerinin doğru yönlendirilmesi,
- Daha az su tüketiminin teşvik edilmesi,
- Yenilenebilir enerji kaynak kullanımının artırılması ve fosil yakıt kullanımı temelli üretimin değiştirilmesi,
- Üretimde tehlikeli kimyasal deşarjının azaltılması,
- Sürdürülebilir, eko tasarımlı ve eko etiketli ürünlerin geliştirilmesinin teşvik edilmesi,
- Uluslararası bazı tekstil ve hazır giyim markalarının geliştirdiği şeffaf üretim değerlendirme araçlarının kullanımının yaygınlaştırılması,
- Teknolojik geliştirmelerin yaygınlaşmasını sağlamak amacıyla vergi indirimi sağlayacak regülasyonların oluşturulması.